EXPERIENCIAS NA PAISAXE

TRABALLO CO ENTORNO PRÓXIMO

APRENDER **CREANDO…**

…A TRAVÉS DE **ACTIVIDADES CENTRADAS NELES / AS…**

…**TRABALLO COOPERATIVO**…DESDE O NOSO LUGAR CARA O MUNDO…..

…SEXAN QUEN **DE MOBILIZAR EMOCIÓNS**…

O traballo de campo

eríxese nun procedemento
de referencia en paisaxe

TERMO PAISAXE

Deducción da definición a traves da observación

A PERCEPCIÓN

- Que ves?
- Pecha os ollos. Que oes?
- A que ule?
- Como son as formas?
- Pasea e toca, tírate no chan? Que sentes?

1. Observade detidamente a paisaxe.
2. É un lugar que vos gusta, que vos parece agradable? Por que?
3. Marcade os adxectivos que expresen mellor as vosas impresións:

Agradable	Diversa	Harmoniosa	Árida	Estreita
Incomunicada	Seca	Húmida	Poboada	Pechada
Chá	Fértil	Ordenada	Desordenada	Montañosa
Abrupta	Monótona	Despoboada	Ampla	Degradada

4. Que cores predominan nela:

cálidas, frías, apagadas, brillantes, claras, escuras, etc.?

5. Nalgón lugar desta paisaxe vos sentiriades desprotexidos, inseguros? Cal?

6. E onde estariades máis a gusto? Por que?

7. Que é o que máis vos gusta dela? Por que?

A PERCEPCIÓN A TRAVÉS DE IMAXES

Imaxes que ulen, que se oen, ásperas, suaves...

Torés - O Courel

Allariz

A Quintana - Santiago

Pza Pontevedra - A Coruña

PROXECTO DE CURSO

- Facer unha foto co móbil o mesmo día de cada mes do que se ve desde a súa casa.
- En xuño montar un póster coas nove imaxes e analizar as diferenzas segundo o paso das estacións.

A PAISAXE DA NOSA VIDA
AS EMOCIÓNS E OS VALORES

Busca unha foto dunha paisaxe que teña un significado especial para ti e explica os motivos.

A IDENTIFICACIÓN

Elaborade unha listaxe de elementos que identifiquedes na paisaxe segundo sexan abióticos, bióticos ou antrópicos. Os elementos poden ser obxectos individuais (unha árbore, unha rocha, unha casa, etc.) ou conxuntos homoxéneos de obxectos (un bosque, un pedregal, un rueiro, etc.).

ABIÓTICOS	BIÓTICOS	CULTURAIS ou ANTRÓPICOS

PARTE 1
BLOQUE 1

• ELEMENTOS DA PAISAXE

Os **elementos estruturais** son os que xorden da natureza e evolucionan en longos períodos de tempo, moi superiores á historia humana (millleiros ou millóns de anos). Son, entre outros, a estrutura do relevo, os tipos de rocha, a disposición dos ríos, etc.

Estruturais	A	Elementos ABIÓTICOS
Texturais	B	Elementos BIÓTICOS
Texturais	C	Elementos CULTURAIS ou ANTRÓPICOS

ELEMENTOS ESTRUTURAIS	A	Elementos ABIÓTICOS Son todos aqueles elementos que non son seres vivos. A súa presenza, distribución e configuración poden estar debidas á acción do ser humano.		Relevo	Abas - Corgos - Serras - Canóns - Depresións Vales - Cantís - Illas - Chairas - Praias etc.
				Auga	Encoros - Foces - Rías - Enseadas - Lagoas - Ríos Esteiros - Levadas - Fervenzas - Marismas etc.
ELEMENTOS TEXTURAIS	B	Elementos BIÓTICOS Correspóndense coa vexetación, que pode ser tanto a que medra de forma espontánea como a inducida polo ser humano, excluíndo os campos de cultivo e os prados nos que hai gando.	 	Aciñeiras /aciñeirais Amieiros /amieirais Bidueiros /bidueirais Bosques de ribeira Carballos /carballeiras Castiñeiros /soutos Eucaliptos* Fragas Matogueiras	Monte Piñeiros /piñeirais* Plantacións forestais* Sobreiras /sobreirais Toxos /toxeiras Uces /uceiras Xestas /xesteiras etc.
	C	Elementos CULTURAIS ou ANTRÓPICOS Son todos aqueles elementos que non están clasificados en A e B e que necesariamente teñen unha orixe humana ou cultural. A súa clasificación é moi complexa, pero podemos distinguir entre tres grupos.		Urbanos	Bloques, Cidades, Edificios, Parques, Polígonos, Portos, Rúas, Urbanizacións, Vilas, Zonas vellas, etc.
				Agrarios	Agras, Bacelos, Camiños, Campos, Hórreos, Hortas, Invernadoiros, Prados, Lameiros, Leiras, etc.
				Outros	Antas, Pontes, Bateas, Canteiras, Castros, Estradas, Liñas de tren, Castelos, Mosteiros, Piscifactorías, Vertedoiros, etc.

* Non hai acordo sobre a clasificación. Tamén pode ser consideradas C

O CARÁCTER DA PAISAXE

Marcade na imaxe en branco e negro os seguintes elementos ou grupo de elementos en forma de mancha con cores distintas:

IDENTIFICACIÓN E CARÁCTER

1

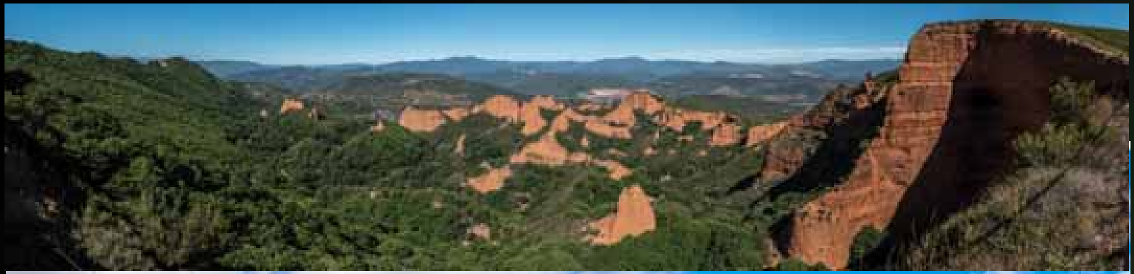

2

3

4

5

6

7

O XOGO DAS FRASES

Lede e explicade coas vosas palabras o que quere dicir cada unha destas frases:

Paisaxe é calquera parte do territorio tal como a percibe a poboación, cuxo carácter sexa o resultado da acción e interacción de factores e/ou humanos.

CEP. Lei 7/2008

A metade da beleza depende da paisaxe e a outra metade de quen a mira.

Ling Yu Than

Todo territorio que a poboación sexa quen de percibir é unha paisaxe.

Valeriá Paül

Paisaxe en galego, paisagem en portugués, paisatge en catalán, paisaje en castelán, e paisaia en eúscaro, son palabras que proceden do latín PAGUS que equivale ás actuais palabras galegas “campo” ou “terra”

Valeriá Paül

A paisaxe conforma a nosa identidade a través do valores afectivos que lle damos a aqueles lugares que son parte íntima das nosas vidas.

Francisco Castillo

As formas do relevo son as raíces da paisaxe. O armazón sobre o que se constrúen os territorios.

Francisco Castillo

Persoas e terras son elementos indispensables no concepto de paisaxe.

PAGUS

Os barrios dunha cidade, unha mina, unha canteira, os polígonos indistriais, etc. son tamén paisaxes.

PAGUS

Unha paisaxe non só é o que percibimos a través dos ollos. As sensacións que percibimos a través dos nosos sentidos forman parte dela xa que toda paisaxe é un mundo de cores, ulidos, formas, sons, texturas.

PAGUS

Non se debe procurar a paisaxe galega como un parque de recreo ou con sentimentos e afán de turismo (...). Os vales con viñedos, os piñeiros na costa e os famosos pazos, esixen ser visitados no inverno cando chove.

Ramón Otero Pedraio

Sea en el campo o en la ciudad, cuando miro el paisaje no puedo verlo sin mi. Es mi localización en el espacio, mi punto de vista, mi perspectiva,(...) la que lo define como paisaje. Sin los límites visuales, sonoros y olfativos que impone mi percepción, ya no es un paisaje, sino (un territorio).

Federico López Silvestre

DEBATE
ACORDOS

EXPOSICIÓN

A ANÁLISE
PROXECTO . O LUGAR ONDE VIVO

- **FASE 1.ELABORACIÓN DO ATLAS DA TÚA PARROQUIA que deberá incluír os seguintes mapas:**

PARTE XERAL
Mapa de parroquias do Concello de Malpica
PARTE ESPECÍFICA
Mapa de curvas de nivel e hidrográfico da túa parroquia
Mapa de núcleos de poboación e estradas da túa parroquia
Mapa litolóxico da túa parroquia
Mapa de usos do solo da túa parroquia
Espazos naturais da túa parroquia

- **FASE 2.**

ELABORACIÓN dun cadro e dunha gráfica coa poboación do concello de Malpica por parroquias
Elaboración dun cadro e dunha gráfica de poboación da túa parroquia por lugares.
Elaboración dun cadro e dunha gráfica de poboación por sexos do lugar no que vives.

- **FASE 3.**

Redacción dun texto expositivo de dous folios sobre a túa parroquia onde se indicará: Situación respecto ao concello, morfoloxía do relevo, altitudes máximas e localización, ríos, situación e importancia das aldeas, pooación, cabeceira parroquial e situación, lista de topónimos da parroquia, tipo de rochas, orixe, a que de dedica o solo e os espazos naturais.
Dossier de imaxes

INFORMACIÓN XEOGRÁFICA de GALICIA

XUNTA DE GALICIA

IDEG | IDEE | INSPIRE | MAPAS | SERVIZOS | UTILIDADES

Estás en: Mapas > **Visualizador de mapas**

Escoitar | Compartir

MAPAS

Visualizador de mapas

O visualizador de mapas é unha aplicación que permite o acceso aos servizos de visualización, consulta e análise de información xeográfica de Galicia, publicando cartografía relacionada con temas como as vías de comunicación, o relevo, a hidrografía, os límites administrativos, os usos do solo, e os espazos protexidos, entre outros.

Esta información pódese ver sobre diferentes cartografías base (topográfica, ortofotos actuais, ortofotos históricas, relevo, etc...) e é posible engadir conxuntos de datos espaciais procedentes doutros organismos mediante o uso dos estándares internacionais para o acceso á información xeográfica.

Acceder

Como podo...

...ver unha zona de Galicia en mapas?

...conseguir un mapa dixital?

...obter unha capa de información para o meu SIX?

Ver todas +

Novas

18/09/2018

A Consellería de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio, a través

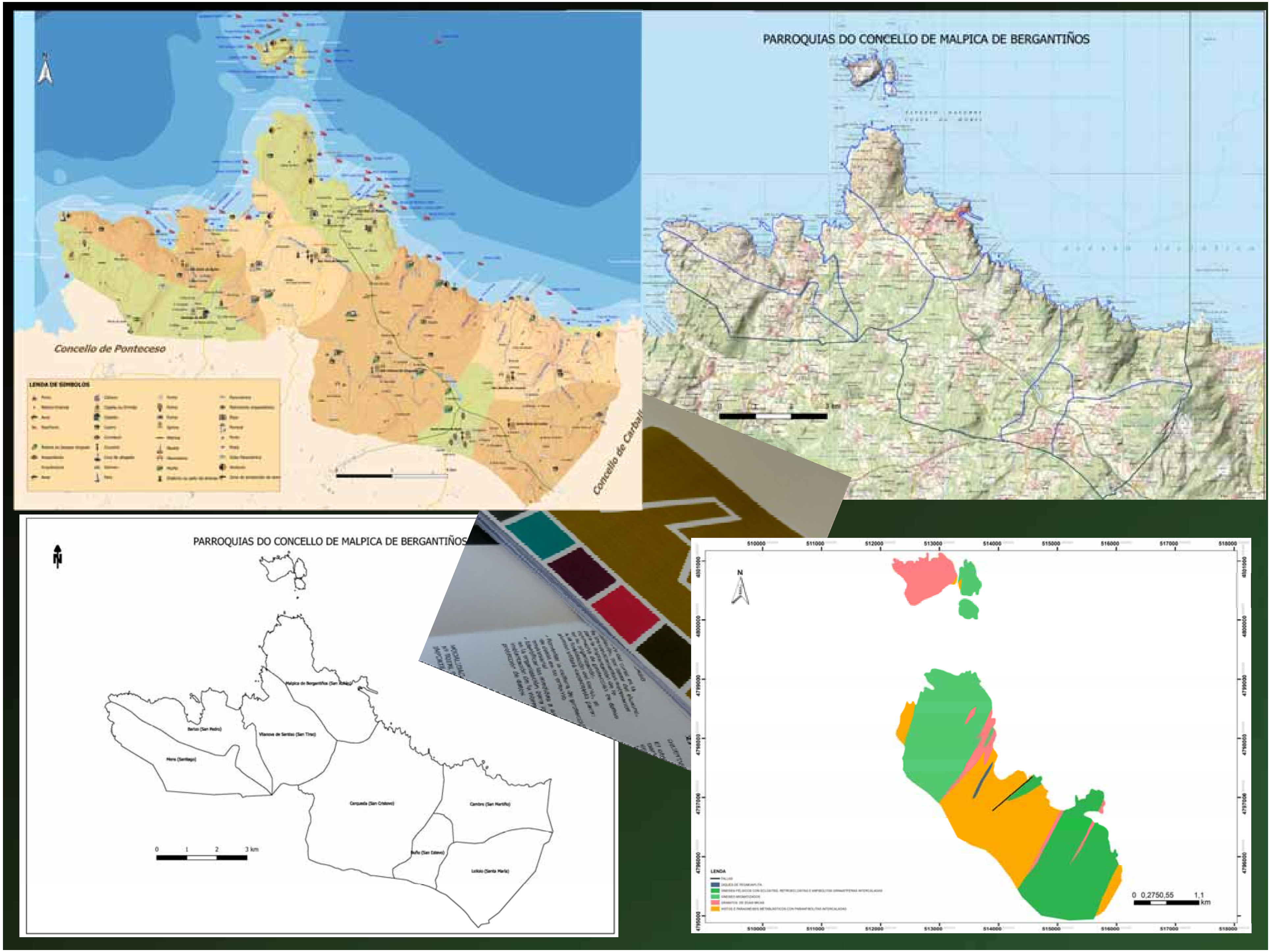
PARROQUIAS DO CONCELLO DE MALPICA DE BERGANTIÑOS
Concello de Ponteceso
PARROQUIAS DO CONCELLO DE MALPICA DE BERGANTIÑOS
0 1 2 3 km
0 0,2750,55 1,1 km

ANÁLISE

SAÍDAS DE CAMPO NO CONCELLO

O PASO DO TEMPO

- Visulización de imaxes antigas do lugar onde viven.
- Posibilidade de buscar un NODO ou partes do documental UN VIAJE POR GALICIA de Luis R. Alonso.

rtve.es
Filmoteca
Española

Filmoteca
Española

Filmoteca
Española

rtve.es

MALPICA E O PASO DO TEMPO

1. Visualiza as veces que consideres o documental “Malpica no ano 1946”
2. Elixe un fotograma.
3. Localiza o lugar actual desde onde está tomada a imaxe e fai una fotografía.
4. Localiza o punto con coordenadas
5. Localiza o lugar da imaxe no plano.
6. Pon todos os nomes que saibas na imaxe antiga e na actual
7. Compara as dúas imaxes. Fai una táboa na que se reflicta:

    Elementos que desapareceron da imaxe antiga

    Elementos que apareceron na imaxe nova

    Elementos que foron substituídos

8. Escribe un texto dunha páxina onde relates onde está ubicado o lugar, que actividades se desenvolvían alí, como eran esas actividades, os cambios producidos na paisaxe de Malpica ao longo destes 60 anos e que ventaxes e que inconvintes tiveron para o desenvolvemento e a sustentabilidade da vila. Podes buscar en internet datos da historia de Malpica, preguntarlle aos habitantes, familiares, …. para argumentar a túa exposición.

Elementos que desapareceron da imaxe antiga	Elementos que apareceron na imaxe nova	Elementos que foron substituídos
-os barcos. -A grúa. -A rampla.	-A lonxa. -A fábrica de xeo. -Novas casetas. -Algúns barcos máis actuais e de mellor calidade. -A gran maioría das casas construídas na Atalaia. -A construcción da actual punta. -As escaleiras para subir a Atalaia.	-Os barcos. -As casas.

43º19´24.1 "N

8º48´24.3 "W

Malpica na actualidade.

Malpica nos anos 60.

Elementos que desapareceron da imaxe antiga	Elementos que apareceron na imaxe nova	Elementos que foron substituídos
A antiga fábrica de conservas, o matadoiro,a escola para os nenos da vila, os antigos ruerios de terra.	O paseo marítimo, os edificios de máis de tres andares ,os lugares de ocio, o monte da Atalaia agora está cuberto por novas edificacións de vivendas.	A antiga fábrica de conservs foi substuída por un bloque de edificios do mesmo dono. As antigas rúas foron substituídas por outras novas con mellor trazado e aspecto. Cando antes había area, na actualidade encóntrase o paseo marítimo ao longo da praia, Area Maior.

43º19’22 4’’N

8º48’47.6’’W

VILLA DE MALPICA
DE BERGANTIÑOS
LEYENDA:
1 Ayuntamiento
2 Lonja
3 Parque
4 Casa do Pescador
5 Fuente de Anselmo Villar Amigo
6 Cruz Roja del Mar
7 Fonte Vella
8 Mercado
9 Centro de Salud
10 Centro Cívico - Biblioteca
11 Colegio Milladoiro
12 Pabellón Polideportivo
13 Piscina Municipal
14 Hotel Fonte do Fraile
15 Hostal JB
16 Hostal Panchito
17 Hostal Bar Novo
18 Lonja vieja y Oficina de *Portos de Galicia*
19 Fábrica de Hielo
20 Lavaderos
Farmacias
Teléfono público
Serpiente de San Hadrián
Zona de pesca con caña
P Parking Público
Iglesia San Julián
Correos
Mirador
LIC Costa da Morte
Punta da Area
Senda hacia la Ermita de San Hadrián
Playa de Canido
Dunas
Mirador de Canido
Playa de Area Maior
Paseo de la playa
Canido
O Escorial
Emilio González López
Ventorrillo
Tanatorio y Campo de Fútbol
a Ponteceso
Centro Cívico y Biblioteca
Colegio Milladoiro
Pabellón Polideportivo
Piscina Municipal
Cementerio
A Pedra do Mar
Charcas intermareales
Mirador y paseo del Caldelrón
Mirador de la Carca
Punta A Chan
Mirador del Picote da Atalaia
Mirador del Bufadoiro
Mirador de la Atalaia
Plaza do Cruceiro
Atalaia
Altamira
C/ do Porto
Dársena
Rampa norte
PUERTO
Dársena Seca
Zona de mantenimiento de barcos
Grúas
Explanada de redes de cerco
Camiño do Río
Mirador Camino do Río
Rampa sur
Nave de Redeiras
Paseo peatonal
Mirador de A Plancha
Casetas de los barcos
Depuradora
Punta A Plancha
Barreira
Rueiro Agra do Río
As Neves
Ermita de San Antón (*)
Orzaira
Agros
Iglesia
(*) Barca de Maghé - Crucero de San Antón - Peto de ánimas de San Antón - Seixes - Muíños do Ceán

EXPERIENCIA DE JULIEN KNEZ

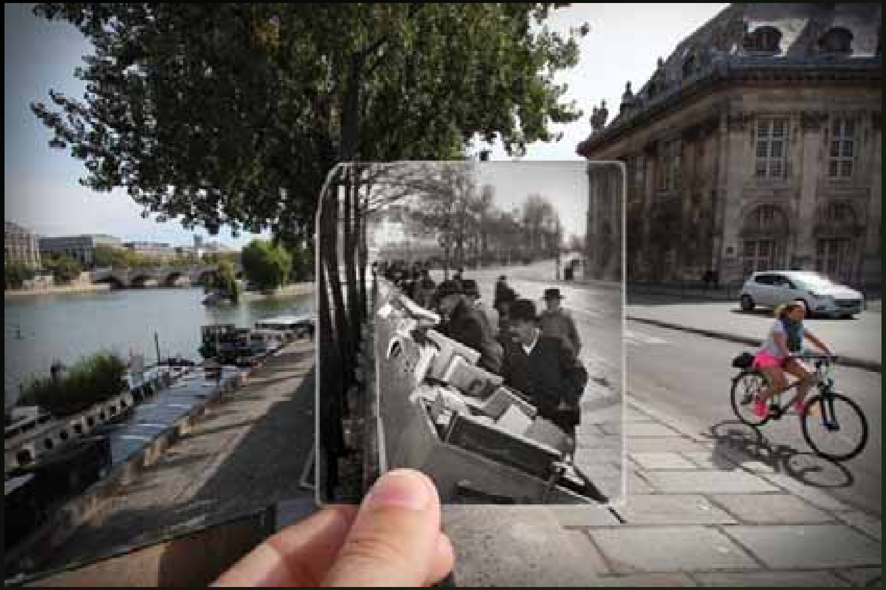

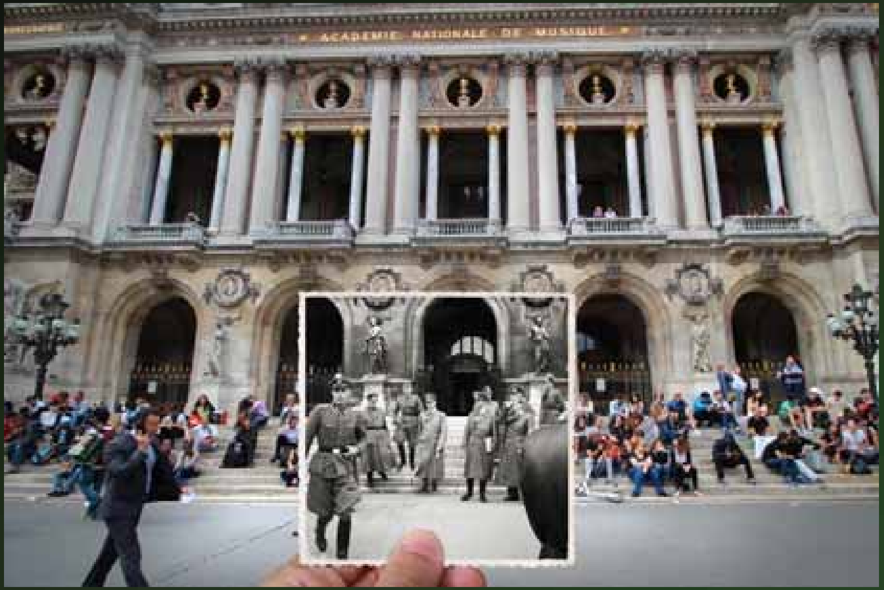

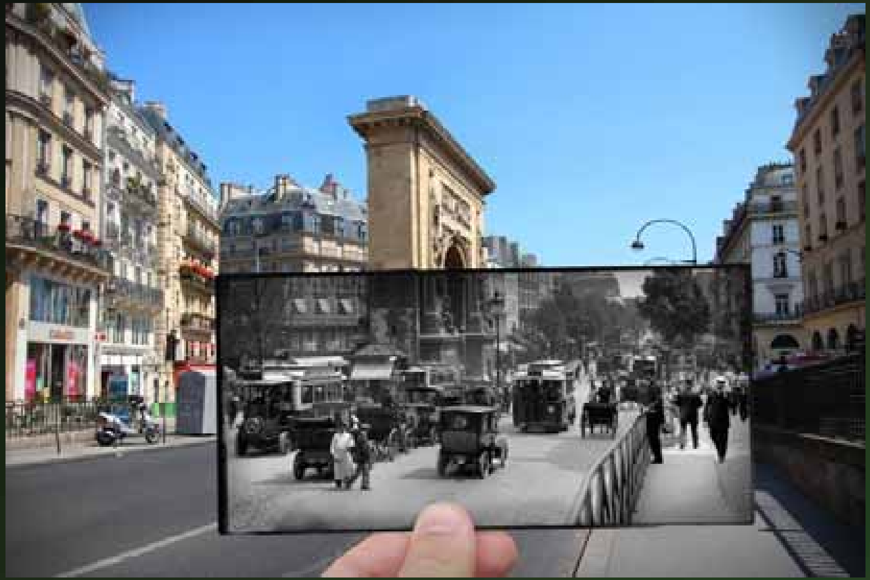

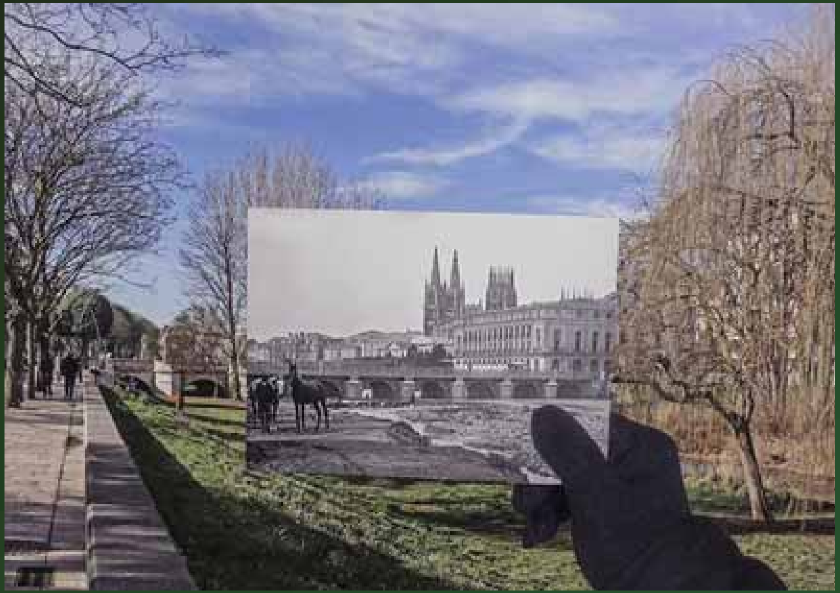

EXPERIENCIA DE JULIEN KNEZ

- *"Cuando las fotografías históricas se insertan en ambientes contemporáneos, abrimos ventanas sorprendentes al pasado. Más que nunca, los espectadores contemporáneos curiosos se hunden en las profundidades del tiempo, como si se les diera la oportunidad de pasear en diferentes etapas en el corazón de la historia en la fabricación"*

ESPÍRITU CRÍTICO

- CONFRONTACIÓN ENTRE O QUE É E O QUE DEBE SER
- PARTIR DO ENTORNO
- O QUE PEGA E O QUE É INCÓMODO Á VISTA

IMPACTOS

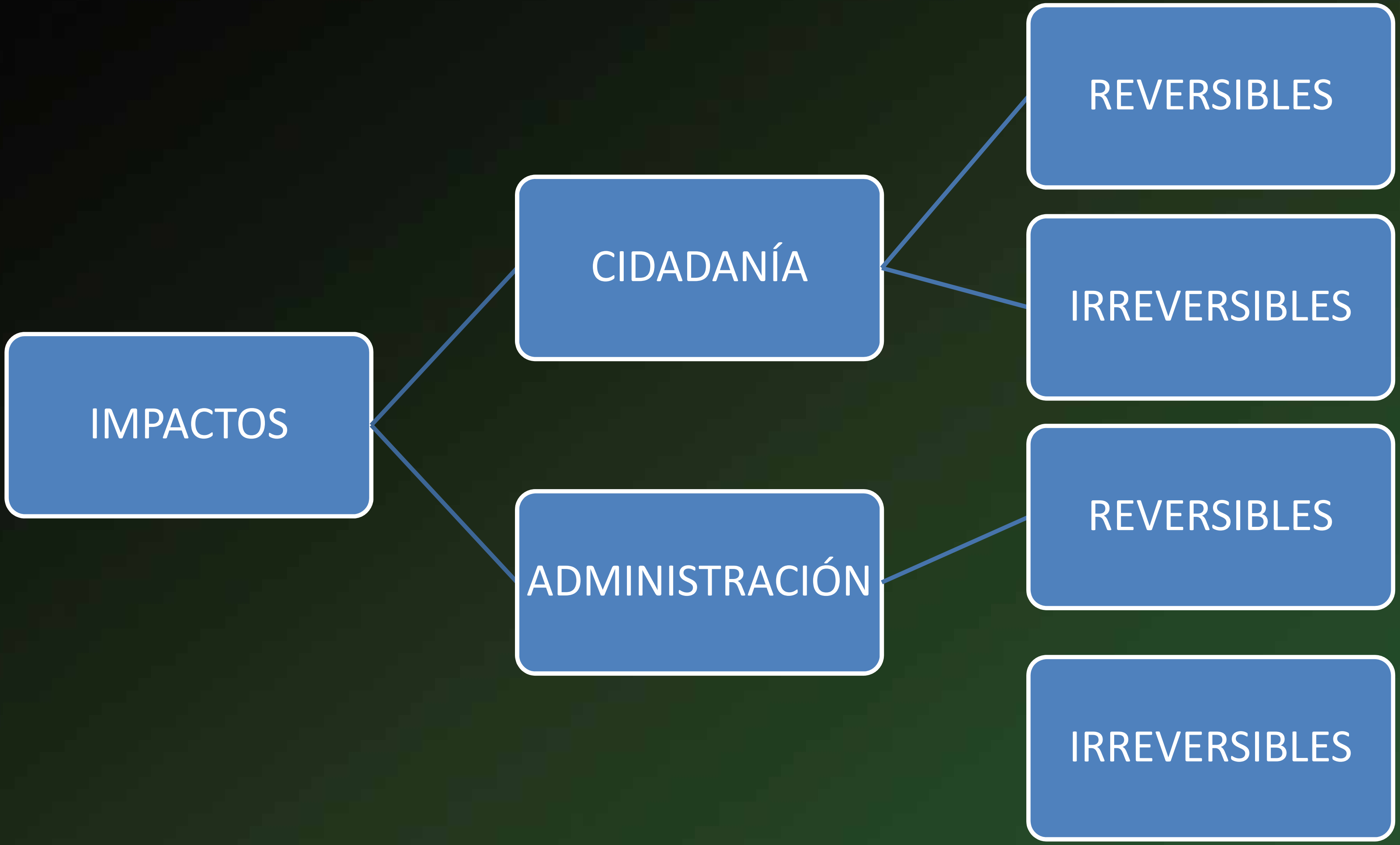
IMPACTOS
CIDADANÍA
ADMINISTRACIÓN
REVERSIBLES
IRREVERSIBLES
REVERSIBLES
IRREVERSIBLES

O TERMO FEISMO

A PAISAXE E A TOPONIMIA

PROXECTO GALICIA NOMEADA

https://galicianomeada.xunta.gal/sixtop/inicio

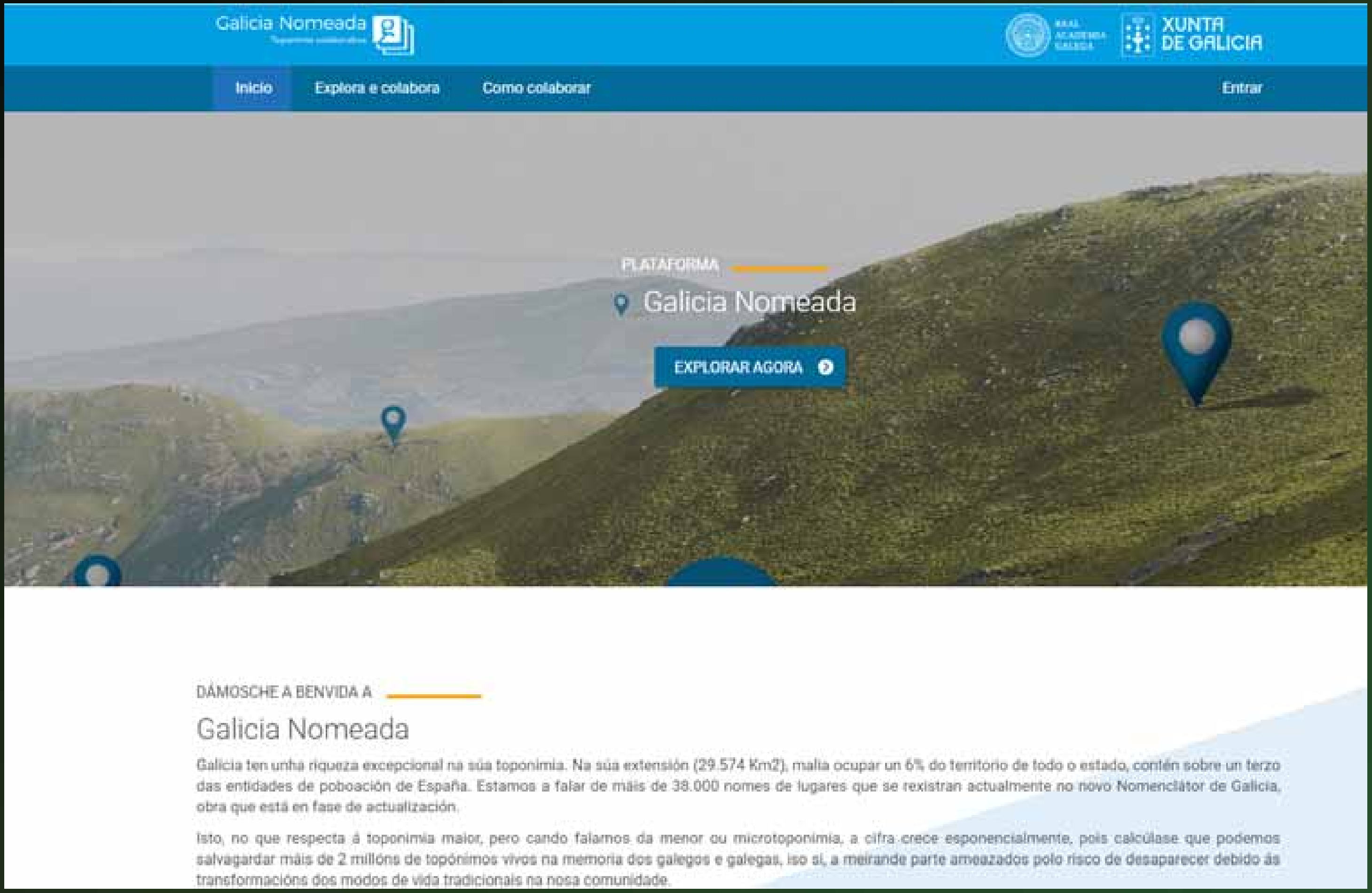

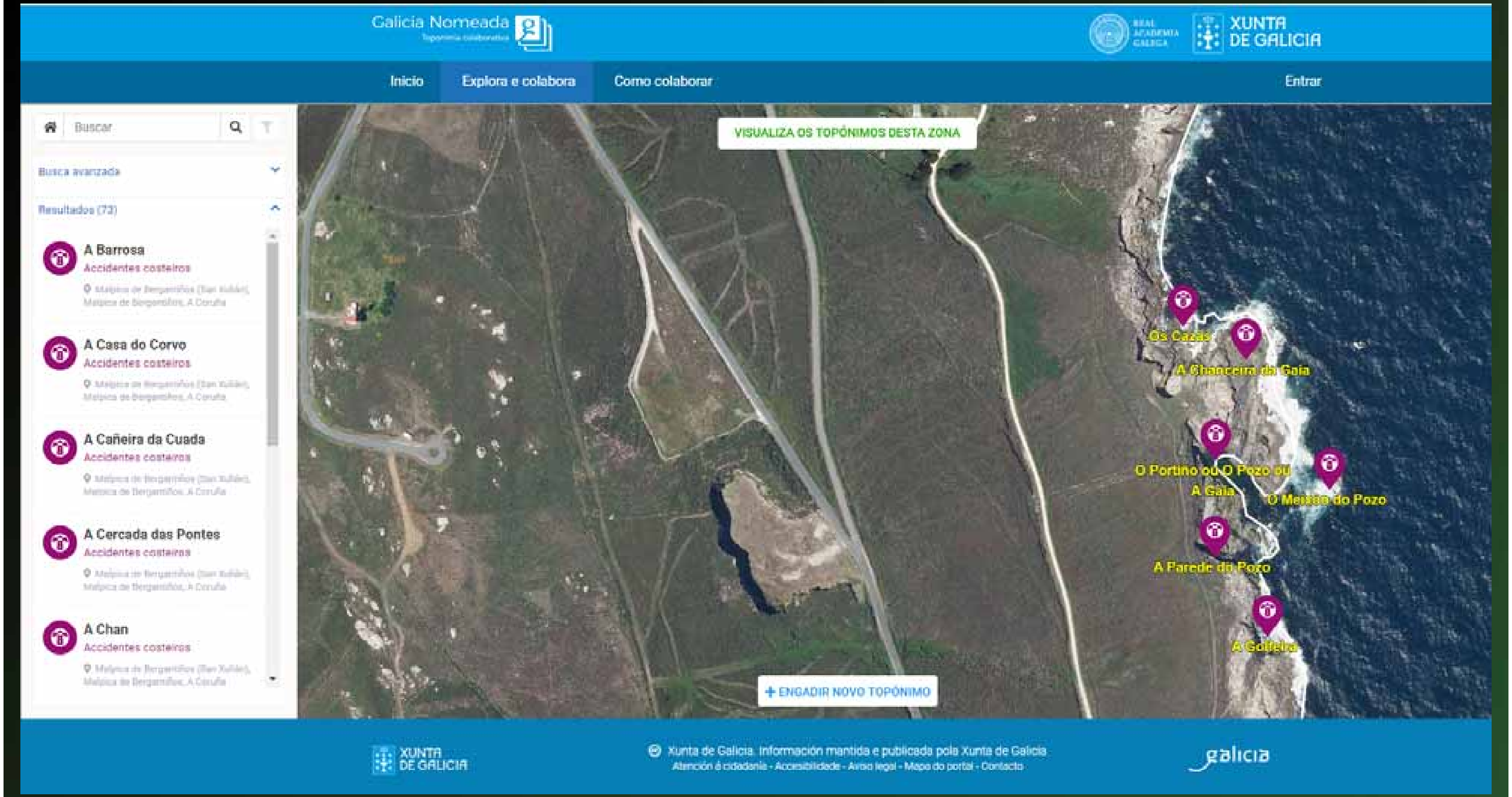
Galicia Nomeada
REAL ACADEMIA GALEGA
XUNTA DE GALICIA
Inicio
Explora e colabora
Como colaborar
Entrar
Buscar
Busca avanzada
Resultados (73)
A Barrosa
Accidentes costeiros
A Casa do Corvo
Accidentes costeiros
A Cañeira da Cuada
Accidentes costeiros
A Cercada das Pontes
Accidentes costeiros
A Chan
Accidentes costeiros
VISUALIZA OS TOPÓNIMOS DESTA ZONA
Os Cazas
A Chanceira da Gaia
O Portiño ou O Pozo ou A Gaia
O Meixón do Pozo
A Parede do Pozo
A Golfeira
+ ENGADIR NOVO TOPÓNIMO
XUNTA DE GALICIA
Xunta de Galicia. Información mantida e publicada pola Xunta de Galicia
Atención á cidadanía - Accesibilidade - Aviso legal - Mapa do portal - Contacto
galicia

PARROQUIA				ALUMNO/A	
Nº de foto		Nº de topónimo		INFORMANTE	
Topónimo 1					Alcume
Fonética 1					Que é
Topónimo 2					Como se chama
Fonética 2					Documentación ☐ Carta Náutica ☐ IXN
Coordenadas	Latitude			Lonxitude	
Observacións Xerais (Comentarios da documentación, lendas, naufraxios, etc.)					

INTERCAMBIO CON OUTRO CENTRO
ALUMNADO PROTAGONISTA E AXENTE

CAMIÑANDO POLA COSTA DA MORTE

MALPICA DE BERGANTIÑOS

SAÍDA DIDÁCTICA DE INTERCAMBIO

IES URBANO LUGRÍS

(MALPICA DE BERGANTIÑOS)

CPR FOGAR DE SANTA MARGARIDA

(A CORUÑA)

CADERNO DE CAMPO

FICHA 3______________________________________

PRAIA DE BEO

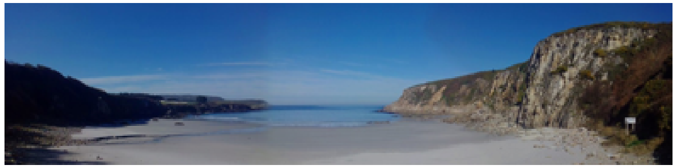

Medio físico e substrato xeolóxico

....

....

....

FICHA 4______________________________________

ILLAS SISARGAS

NOME DAS ILLAS: ...., ...

e ....

EXPERIENCIA DE PARTICIPACIÓN CIDADÁ

- Elaboración da Guía de Estudos da Paisaxe Urbana para a Xunta de Galicia
- Proxecto da USC

- OBXECTIVO
  - *Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.*

EXPERIENCIA DE PARTICIPACIÓN CIDADÁ

- Proceso participativo
- Poñer en practica os coñecementos adquiridos
- Analizar e valorar a morfoloxía urbana da súa vila
- Facer propostas de cambio

Os puntos de observación

Os puntos de observación

1. O Ventorrillo
2. A Praia
3. O porto

NO ESPAZO PÚBLICO		
1. Os coches da rúa/praza	a) Mira cantos hai	• Demasiados (☺ ☹) • Moi poucos (☺ ☹) • Nin unha cousa nin outra (☺ ☹)
	b) Donde están aparcados? c) Hai suficientes lugares para aparcar ou parkings	• Non poden estacionar nesta rúa os coches (☺ ☹) • Están na beiravía (☺ ☹) • Están ocupando a estrada e molestando (☺ ☹) • Están enriba da beirarrúa (☺ ☹) • Nunha leira (☺ ☹) • Non hai suficientes sitios para aparcar (☺ ☹) • Hai aparcamentos privados/públicos pero non chegan (☺ ☹) • Non hai aparcamentos e a xente ten que deixar o coche na rúa (☺ ☹)
2. O tráfico de coches	a) A circulación de coches	• É moi alta (☺ ☹) • Case non circulan coches (☺ ☹) • É normal (☺ ☹)
	b) Están separados os carrís para os diferentes tráficos (coches, bicis, peóns)	• Están todos separados e moi ben diferenciados (☺ ☹) • As bicis andan mesturadas cos coches e é perigoso (☺ ☹) • Hai beirarrúas para peóns, carril-bici e o resto vai pola estrada (☺ ☹) • O carril bici está sinalado na beirarrúa (☺ ☹) • Os buses e taxis teñen un carril propio (☺ ☹) • É todo un caos (☺ ☹)
3. A facilidade para chegar a un punto (accesibilidade)	a) Nesta rúa/praza/ zona	• Pódese chegar co coche a todos os sitios (☺ ☹) • Os coches non poden pasar porque é estreita a rúa (☺ ☹) • Os coches non poden pasar porque está prohibido (☺ ☹) • Só poden acceder os que viven nesta rúa (☺ ☹) • Non se pode acceder porque é unha rúa peonil (☺ ☹)
4. A mobilidade	a) Nesta rúa/praza/zona	• Podes moverte sen problema (☺ ☹) • Hai moitas barreiras arquitectónicas (☺ ☹) • É difícil moverse porque non hai beirarrúas (☺ ☹) • As beirarrúas son tan estreitas que non entra unha cadeira de rodas ou un carro de bebé (☺ ☹) • Se vou cunha muleta tería problemas porque……………………………………………………… (☺ ☹) • Hai zonas polas que da medo pasar (☺ ☹) porque é unha zona pouco iluminada/ é perigosa/ ten mala fama
5. O pavimento	a) Os materiais	• Hai diferente pavimento para cada tipo de tráfico (☺ ☹) • As beirarrúas teñen diferentes materiais (☺ ☹) • O pavimento ten debuxos (☺ ☹) • Todo é asfalto (☺ ☹) • O pavimento é de granito (☺ ☹) • O pavimento é dun material non axeitado ao noso clima (cando chove escorregas) (☺ ☹)
	b) En que estado se atopa o pavimento	• Moi ben conservado (☺ ☹) • Normal (☺ ☹) • En moi mal estado (☺ ☹) porque ………………………………………

Espazo público

- Os coches
- O tráfico
- Accesibilidade
- Mobilidade
- Pavimento
- A sección
- Mobiliario Urbano
- Zonas verdes
- Residuos
- A praia

Os edificios

- Estado
- Fachadas
- Medianeiras

Os usos

- Actividade portuaria
- Actividade comercial
- Actividade industrial
- Actividade turística
- Os servizos
- Actividade agraria

A túa percepción

- Frecuencia
- Impactos
- Seguridade
- Fitos
- Elementos contaminates

CONCLUSIÓNS

Por unha cultura da paisaxe

MOITAS GRAZAS

Rocío Romar Roel